

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de brief d.d. 1 december 2023 inzake de Voortgangsrapportage Emancipatie 2022–2023 (Kamerstuk 30 420, nr. 386).

De fungerend voorzitter van de commissie,
Michon-Derkzen

De adjunct-griffier van de commissie,
Bosnjakovic

Nr	Vraag
1	Kunt u cijfers geven van het aantal vrouwen dat in Nederland wordt besneden? Kan dit zowel in absolute als relatieve cijfers?
2	Kunt u aangeven op welke plekken in Nederland vrouwenbesnijdenis het meest voorkomt?
3	Kunt u cijfers geven over schooluitval, bij voorkeur uitgesplitst naar leeftijd, geslacht en seksuele oriëntatie?
4	Kunt u aangeven hoeveel scholen in Nederland met een zogenaamde «anti-homoverklaring» werken, bij voorkeur uitgesplitst naar levensbeschouwelijke achtergrond?
5	Kunt u recente cijfers over de loonkloof tussen mannen en vrouwen geven? Hoeveel verdient de gemiddelde vrouw ten opzichte van de gemiddelde man in Nederland? Kunt u dit ook uitsplitsen naar opleidingsniveau?
6	Kunt u cijfers geven over de loonkloof tussen mannen en vrouwen in verschillende sectoren van de arbeidsmarkt?
7	Kunt u cijfers geven over straatintimidatie jegens vrouwen, bij voorkeur zowel landelijke als gemeentelijke cijfers?
8	Kunt u aangeven in hoeveel gemeenten er beleid is tegen straatintimidatie?
9	Kunt u landelijke cijfers geven over huwelijkse dwang en achterlating? Is hier een ontwikkeling in te herkennen in de tijd?
10	Kunt u aangeven in hoeveel gemeenten er beleid is tegen huwelijkse dwang en achterlating?
11	Hoe ziet u de relatie tussen financiële onafhankelijkheid en praktische randvoorwaarden zoals beschikbaarheid van kinderopvang, invoering van een rijke schooldag of ervoor zorgen dat meer werken meer loont bij het faciliteren van vrouwen richting financiële onafhankelijkheid? Hoe zijn deze praktische randvoorwaarden, naast aandacht voor rolpatronen, opgenomen in het emancipatiebeleid?
12	Hoe is de achtergestelde positie van het vrouwenlichaam in farmaceutisch en medisch wetenschappelijk onderzoek opgenomen in het emancipatiebeleid?
13	Hoe is het voorkomen van femicide opgenomen in het emancipatiebeleid?
14	Heeft u zicht op en cijfers betreffende het tal benoemingen van vrouwen in RvB's ¹ in verhouding tot het tal benoemingen van vrouwen in RvC's ² ? Kunnen deze met de Kamer gedeeld worden? Waarin ziet u een oorzaak voor eventuele verschillen?
15	Kunt u de Kamer periodiek op de hoogte houden van de 30 miljoen euro die per jaar vrij wordt gemaakt voor burgerschapsprofessionalisering in het onderwijs? Is het niet beter om één breed professionaliseringsbudget in te stellen waar docenten gebruik van moeten maken maar daarbinnen wel een vrije keus hebben waarin zij willen professionaliseren?
16	Kunt u de definitie van «gender» geven zoals zij bedoeld is in deze brief?
17	Waarom wordt in zowel de brief als het rapport overal gesproken over «gender» in plaats van «seks»?
18	Hoe verhoudt zich intersectionaliteit zich tot alle oplossingen in de brief?
19	Waarom worden vrouwen in dezelfde categorie geplaatst als lhbtq+ ³ door overal «vrouwen en lhbtq+» te schrijven?
20	Welke aanvullende maatregelen heeft het kabinet genomen om de afname in de acceptatie van lhbt+ personen in Nederland te keren, sinds uit de emancipatiemonitor 2022 van het SCP ⁴ is gebleken dat er voor het eerst in vele jaren sprake is van stagnatie bij de acceptatie van lhbt+ personen in Nederland?

- 21 Welke maatregelen treft het kabinet ter bevordering van de emancipatie van asexuele personen nu uit een inventarisatie van kenniscentrum Movisie⁵ blijkt dat ruim 82 procent van de asexuele personen te maken krijgt met seksueel geweld, en dat deze groep ook andere vormen van geweld en discriminatie ondervindt?
- 22 Kunt u de definitie van «genderdiversiteit» geven zoals zij bedoeld is in deze brief?
- 23 Kunt u aangeven waarom er aandacht moet komen voor «genderdiversiteit»?
- 24 Kunt u aangeven wat «desinformatie» precies is, of heeft u hier voorbeelden van?
- 25 Wie bepaalt binnen een ministerie wat desinformatie is als het gaat over emancipatie als onderwerp?
- 26 Vindt u gelijkheid en veiligheid van mannen ook niet een kernwaarde op basis van ook het later genoemde artikel 1 van de Grondwet als deze ook als kernwaarde gelden voor «vrouwen en lhbtqi+ personen»?
- 27 Kunt u de definitie van «gendergelijkheid» geven zoals zij bedoeld is in deze brief?
- 28 Kunt u de definitie van «intersectioneel» geven zoals zij bedoeld is in deze brief?
- 29 Is in dit rapport ook onderzocht welk percentage van de vrouwen in Nederland fulltime wil werken?
- 30 Is er in het rapport onderzocht welk percentage van de werkende vrouwen in Nederland fulltime werkt omdat zij om financiële redenen niet anders kunnen, maar dit niet zouden willen?
- 31 Welke maatregelen zijn getroffen om de ontwikkeling te keren, nu uit recent onderzoek⁶ blijkt dat online haat tegen lhbti+ personen de afgelopen vijf jaar met een factor drie tot vijf is toegenomen?
- 32 Heeft het onderzoek er ook rekening mee gehouden dat de interesses van mannen en vrouwen niet altijd hetzelfde zijn, en dat ook dit mee kan wegen in een verschil in participatie in bepaalde beroepen en vakken als het gaat over de stimulering van representatie en participatie van vrouwen in verscheidene velden, waaronder de politiek?
- 33 Op welke termijn zal het aantal discriminatierechercheurs bij de politie worden uitgebreid tot ten minste veertig, nu blijkt dat circa zeven op de tien lhbti+ personen in hun leven te maken krijgen met fysiek of verbaal geweld om wie ze zijn, jaarlijks zo'n 2600 mensen melding of aangifte doen en er toch jaarlijks minder dan vijf daders voor lhbti+ discriminatie worden veroordeeld terwijl de politie nu slechts over vier discriminatierechercheurs beschikt voor de aanpak van alle vormen van discriminatie?
- 34 Is het waar dat een nieuwe faciliteitenregeling bij de politie inhoudt dat er per politie-eenheid ongeveer één medewerker voor één dag in de week vrijgemaakt kan worden voor activiteiten voor netwerken als Roze in Blauw? Zo nee, wat houdt de regeling wel in? Op welke wijze kunnen deze faciliteiten verder worden uitgebreid zodat politienetwerken als Roze in Blauw hun werk optimaal kunnen uitvoeren?
- 35 Hoeveel personen worden er op dit moment jaarlijks vervolgd voor online discriminatie?
- 36 Is het kabinet voornemens om elementen uit de «Duitse aanpak» van online haat en discriminatie over te nemen, waarbij mensen een reëel risico lopen om vervolgd te worden voor online discriminatie en haatzaaien? Zo ja, welke elementen?
- 37 Kunt u onderbouwen dat jongeren op dit moment in Nederland bij hun studiekeuze worden gehinderd door gendernormen?

- 38 Kunt u uitleggen wat er precies wordt bedoeld met een «cultuurverandering» in de context van deze brief?
- 39 Wat zijn de kosten van de vier nieuwe discriminatierechercheurs die zijn aangesteld en de diversiteitsnetwerken die bij de politie worden versterkt?
- 40 Wat zijn de aantoonbare effecten van de vier nieuwe discriminatierechercheurs die zijn aangesteld en de diversiteitsnetwerken die bij de politie worden versterkt?
- 41 In de brief wordt gesproken over de rol van het onderwijs en wordt er aangegeven dat er op scholen aandacht moet zijn voor seksuele vorming en seksuele diversiteit; kunt u uitleggen waarom dit een taak is die scholen op zich dienen te nemen?
- 42 Heeft u maatregelen getroffen om docenten op de universitaire lerarenopleidingen en eerste graadsopleiding beter toe te rusten zodat die optimaal kunnen bevorderen dat lhbt+ en andere jongeren zich op school veilig voelen en zichzelf kunnen zijn, terwijl «homo» op school nog altijd een van de meest gebruikte scheldwoorden is, lhbt+ jongeren tot vier keer vaker dan gemiddeld worden gepest en suïdecijfers daardoor bijna vijf keer hoger dan gemiddeld liggen⁷?
- 43 Kunt u meetbaar aantonen dat aandacht aan kerndoelen rond seksuele vorming en seksuele diversiteit bijdragen aan het feit dat elke leerling en student zich veilig en geaccepteerd weet op school?
- 44 Kunt u nader toelichten waarom in vergelijking met het buitenland de beroepssegregatie in Nederland hoog is?
- 45 Onderzoek heeft uitgewezen dat een belangrijke reden voor het gebrek aan vrouwen in de techniek is omdat vrouwen geen rolmodellen hebben; welke mogelijkheden ziet u op dit vlak om het aantal vrouwen in bèta-technische opleidingen toe te laten nemen?
- 46 Er wordt gesproken over weerstand van een kleine groep bij meer aandacht besteden aan kerndoelen rond seksuele vorming en seksuele diversiteit; kunt u aangeven hoe groot deze groep is?
- 47 Er wordt gesproken over weerstand van een kleine groep bij meer aandacht besteden aan kerndoelen rond seksuele vorming en seksuele diversiteit; kunt u uitleggen wie, of wat voor soort mensen zich in deze groep bevinden?
- 48 Kunt u nader toelichten welke onderdelen in welke mate worden afgenomen van het professionaliseringsaanbod van het Expertisecentrum Burgerschap, waar jaarlijks 30 miljoen euro (tussen 2024–2027) aan wordt besteed?
- 49 Bestaat er – mede in het licht van de tussen de 1000 en 2000 dak- en thuisloze lhbt+jongeren die Nederland volgens kenniscentrum Movisie kent⁸, die bijvoorbeeld door hun ouders op straat zijn gezet, – voor dak- en thuisloze lhbt+ jongeren onder de 18 jaar inmiddels een dekkend netwerk van veilige, specifieke opvang?
- 50 Welke maatregelen neemt het kabinet om de hoge suïdecijfers onder lhbt+ personen tegen te gaan?
- 51 Kunnen mannen die seks hebben met mannen, transgender personen en andere risicogroepen inmiddels weer in heel Nederland binnen enkele dagen terecht voor een soa⁹-test en soa-zorg bij de GGD¹⁰» en de CSG¹¹ opdat verdere verspreiding van soa's wordt voorkomen, nu uit onderzoek blijkt dat het Ministerie van VWS¹² liet verrichten door AEF¹³ dat de afgelopen jaren slechts ongeveer 50 procent van de mensen die als risicogroep zijn aangemerkt geholpen worden met soa-zorg?

- 52 Om te voorkomen dat niet-medisch noodzakelijke en non-consensuele behandelingen van intersekse kinderen plaatsvinden, wordt onderzocht hoe dit kan worden voorkomen; welke rol kunnen goede begeleiding van ouders en goede informatie voor ouders hierin spelen?
- 53 Kunt u aangeven wat de correlatie is tussen «gendergelijkheid» en «klimaatverandering»?
- 54 Kunt u aangeven wat klimaatverandering en klimaatbeleid te maken hebben met «genderongelijkheid»?
- 55 Welke projecten zijn er de afgelopen tien jaar gefinancierd vanuit het programma gender en gezondheid bij ZonMW¹⁴ en hoeveel hiervan betrof onderzoek naar vrouwspecifieke aandoeningen?
- 56 Op welke wijze hangt het onderzoek naar genderspecifieke aandoeningen in Nederland samen met de The Gender Equality Strategy 2020–2025 van de Europese Commissie? Welke samenwerkingen vinden op dit onderwerp plaats in de Europese context?
- 57 Welke verplichtingen hebben farmaceuten om in hun onderzoek naar nieuwe medicijnen rekening te houden met genderverschillen?
- 58 Op welke wijze worden geneesmiddelenproducten gestimuleerd om onderzoek te doen naar medicijnen voor genderspecifieke aandoeningen?
- 59 In het gehele rapport wordt niet gesproken over mannen, gelijkheid voor mannen en over gelijkheid tussen mannen en vrouwen; waarom worden mannen volledig buiten beschouwing gelaten?
- 60 Hoe groot is het deel precies in Nederland dat positief staat tegenover lhbtq+ personen? Kan dit deel worden afgezet tegen de aantallen van afgelopen jaren? Is er sprake van een stijging of juist een daling?
- 61 Is er ook onderzoek gedaan naar negatieve houdingen tegenover lhbtq+ personen in Nederland? Hoe uiten deze negatieve houdingen zich in Nederland richting de lhbtq+ gemeenschap? Is er meer bekend over de achtergrond van deze negatieve houdingen?
- 62 Hoe staat het met de uitvoering van de motie van het lid Van der Woude inzake landelijk onderzoek naar daderprofielen voor straatintimidatie en seksueel grensoverschrijdend gedrag in de openbare ruimte¹⁵?
- 63 Hoe staat het met de houdingen tegenover de positie van vrouwen in Nederland en dan specifiek tegenover de gelijkwaardigheid, vrijheid en veiligheid van vrouwen? Hoe zet dit sentiment zich af tegen dat van voorgaande jaren?
- 64 Is er ook onderzoek gedaan naar negatieve houdingen tegenover vrouwen in Nederland? Hoe uiten deze negatieve houdingen zich in Nederland? Is er meer bekend over de achtergrond van deze negatieve houdingen?
- 65 Welke organisaties en instellingen zijn betrokken bij de opgezette dialoog? Op basis waarvan zijn deze organisaties en instellingen gekozen?
- 66 Met welke allianties van organisaties zijn partnerschappen gesloten? Kan uiteen worden gezet hoeveel subsidies worden verstrekt en welke concrete doelen deze organisaties moeten zien te behalen met deze gelden?

- 67 Is er ook onderzoek gedaan naar de arbeidsparticipatie van vrouwen op de arbeidsmarkt en hun financiële onafhankelijkheid binnen meer gesloten (religieuze) gemeenschappen? Hoe staat het met arbeidsparticipatie van vrouwen binnen deze groepen ten opzichte van de algemene arbeidsparticipatie van vrouwen in Nederland? Kunnen deze cijfers worden afgezet tegen die van voorgaande jaren?
- 68 Hoeveel geweldsincidenten richting lhbtq+ personen hebben zich in 2023 voorgedaan? Kunnen deze cijfers worden afgezet tegen die van 2022, 2021 en 2020? Hoe ziet de geografische spreiding van deze geweldsincidenten er uit?
- 69 Hoeveel geweldsincidenten richting vrouwen hebben zich in 2023 voorgedaan? Kunnen deze cijfers worden afgezet tegen die van 2022, 2021 en 2020? Hoe ziet de geografische spreiding van deze geweldsincidenten er uit?
- 70 Wordt het partnership «Financieel Sterk door Werk» geëvalueerd? Zijn hier al concrete cijfers uit voortgekomen?
- 71 Kan er een overzicht worden gegeven van de financiële afhankelijkheid van vrouwen uitgesplitst naar achtergrondkenmerken zoals opleidingsniveau, woonplaats en nationaliteit?
- 72 Wordt er meer gebruik gemaakt van het betaald ouderschapsverlof na de verhoging van 50 procent naar 70 procent? Zo ja, kan dit overzicht met de Kamer worden gedeeld? Kan het ook worden uitgesplitst naar de verdeling man/vrouw?
- 73 Wordt er voor het informatiepakket ook samengewerkt met partners door het Ministerie van SZW¹⁶?
- 74 Wie zijn de doelgroepen van de dialoog «Samenspraak»? Hoe is gekomen tot deze specifieke doelgroepen?
- 75 In de voortgangsrapportage staat: «Om een cultuurverandering te bereiken waarbij de hele maatschappij betrokken is»; Worden bij deze cultuurverandering specifieke doelgroepen getarget?
- 76 Wat zijn concrete acties vanuit het kabinet die tot gevolg hebben dat lhbtq+ personen en vrouwen ook daadwerkelijk kunnen merken dat hun veiligheid wordt vergroot?
- 77 Met welke maatschappelijke organisaties wordt samengewerkt om tot cultuurverandering te komen?
- 78 Zijn er al signalen bekend dat het programma «Ons Voetbal» acceptatie en veiligheid van lhbtq+ personen bevordert?
- 79 Wat zijn concrete acties die worden ondernomen vanuit het programma «Veilige Steden» om de veiligheid van vrouwen en meisjes te versterken? Zijn er specifieke groepen vrouwen en meisjes het doel? Zijn er specifieke steden/plekken waar meer voor is binnen dit programma?
- 80 Zijn er cijfers bekend wat het effect is van Roze in Blauw op geweld en agressie tegen vrouwen en lhbtq+ personen?
- 81 Is er een samenwerkingsverband tussen ministeries om femicide te bestrijden? Zo ja, hoe ziet dit samenwerkingsverband eruit? Zo nee, waarom niet?
- 82 Wordt er voor het integraal plan tegen femicide samengewerkt met meerdere ministeries? Zo ja, welke ministeries? Zo niet, waarom niet?
- 83 Op welke manier heeft het kabinet invloed wat er op scholen wordt gedaan tegen discriminatie van lhbtq+ personen?
- 84 Wordt er tijdens de inspectie op scholen gelet op hoe scholen omgaan met mogelijke discriminatie richting lhbtq+ personen? Zo ja, koppelt de Inspectie van het Onderwijs hier consequenties aan?
- 85 Hoe kunnen mbo¹⁷-scholen aanspraak maken op een bijdrage vanuit de pot van 30 miljoen euro?
- 86 Zijn er cijfers bekend van de suicidaliteit problematiek bij transgender personen?

- 87 Hoe wordt op scholen aandacht gegeven om jonge kinderen te leren dat iedereen gelijk is en iedereen er mag zijn?
- 88 Hoe kan in het beleid meer samenhang worden bereikt tussen het bestrijden van seksueel grensoverschrijdend gedrag en het bestrijden van uitbuiting van vrouwen in de prostitutie? Hoe is de inzet op het destigmatiseren van sekswerk te verenigen met de inzet voor de waardigheid van de vrouw?
- 89 Waarom gebruikt u de aanduiding sekswerk terwijl de motie van het lid Bisschop¹⁸ spreekt van uitbuiting van vrouwen in de prostitutie? Wordt het thema prostitutie in de volgende voortgangsrapportages uitgebouwd tot een zelfstandig thema, zoals de motie vraagt?
- 90 Kunt u bevestigen dat de grenzen van artikel 23 van de Grondwet bepalend zijn voor de burgerschapsopdracht? Hoe is dit te verenigen met de gedachte in de genoemde kabinetsreactie dat de burgerschapsopdracht zou bepalen hoe artikel 23 gelezen moet worden?
- 91 Welke nieuwe maatregelen trof het kabinet in 2023 om te bevorderen dat de aanpak van discriminatie een afzonderlijk, herkenbaar en verplicht onderdeel wordt van het curriculum op politieopleidingen?
- 92 Wordt het partnerschap «Politica» geëvalueerd? Zo ja, op welke manier en kan dit worden gedeeld met de Kamer? Zo niet, waarom niet? Zijn er concrete doelen of streefcijfers meegegeven aan de alliantie?
- 93 Wat is de stand van zaken rond de door het kabinet toegezegde steunpunten¹⁹ voor slachtoffers van conversiehandelingen nu uit onderzoek, dat het kabinet liet verrichten, is gebleken dat er in Nederland nog zeker vijftien aanbieders zijn van zogenaamde conversiehandelingen en dat deze vruchteloze pogingen tot het wijzigen van de seksuele of genderidentiteit van mensen vaak leiden tot ernstige gezondheidsschade?
- 94 Welke maatregelen treft het kabinet om discriminerende spreekwoorden tegen Joodse, lhbt+ en andere minderheden in de sport aan te pakken?
- 95 Wanneer stuurt het kabinet een voorstel voor een verbod op de zogenaamde (identiteits-) verklaringen die bepaalde scholen hanteren om de toelating van kinderen afhankelijk te maken van een verklaring waarin ouders ervoor moeten tekenen dat ze lhbt+ personen afwijzen, naar de Kamer, zoals de regering ook herhaaldelijk heeft toegezegd?
- 96 Op welke wijze levert de overheid momenteel een bijdrage aan het stimuleren van onderzoek naar genderspecifieke aandoeningen?
- 97 Wanneer wordt het wetsvoorstel ingediend dat groepsbelediging (artikel 137 c Wetboek van Strafrecht) van onder andere vrouwen, transgender en intersekse personen strafbaar stelt, zoals de regering in het vierde kwartaal van 2023 heeft toegezegd? Welke wetgeving en beleid is er volgens u nog nodig om beter te scoren op de Rainbow Europe Index²⁰, nu Nederland momenteel blijft steken op de veertiende plaats van landen waar de mensenrechten van lhbt+ personen goed geregeld zijn?

98 Wat is de stand van zaken bij het opstellen van een plan voor emancipatiebeleid voor Caribisch Nederland?

¹ RvB: Raad van Bestuur

² RvC: Raad van Commissarissen

³ Lhbtq+ is een afkorting voor lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender, intersekse en queer personen.

⁴ SCP: Sociaal en Cultureel Planbureau

⁵ «10x Vraag en antwoord over aseksualiteit», Movisie 2022

⁶ De Groene Amsterdammer, d.d. 6 september 2023, «Tijd voor geweld tegen deze lui»; De toenemende online lhbtq+ haat, www.groene.nl/artikel/tijd-voor-geweld-tegen-deze-lui

⁷ «Jongeren en seksuele oriëntatie», SCP 2015

⁸ «Driedubbel kwetsbaar; Verkenning van de situatie van dak- en thuisloze LHBTI-jongeren in Nederland», Movisie 2020

⁹ soa: seksueel overdraagbare aandoeningen

¹⁰ GGD: Gemeentelijke Gezondheidsdienst

¹¹ CSG: Centra Seksuele Gezondheid

¹² VWS: Volksgezondheid, Welzijn en Sport

¹³ AEF: Andersson Elffers Felix

¹⁴ ZonMW: ZorgOnderzoek Nederland / Medische Wetenschappen

¹⁵ Kamerstuk 36 200 VIII, nr. 153

¹⁶ SZW: Sociale Zaken en Werkgelegenheid

¹⁷ mbo: middelbaar beroepsonderwijs

¹⁸ Kamerstuk: 36 200 VIII, nr. 149

¹⁹ Kamerstuk 30 420, nr. 358

²⁰ <https://rainbow-europe.org/country-ranking>